TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2007 m. birželio 7 d.*

Byloje C-156/04

dėl 2004 m. kovo 26 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo,

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama M. Patakia ir D. Triantafyllou, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Graikijos Respubliką, atstovaujamą P. Mylonopoulos ir I. Pouli, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: graikų.

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann, teisėjai E. Juhász (pranešėjas), J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič ir E. Levits,

generalinis advokatas L. A. Geelhoed,
posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. birželio 22 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2006 m. rugsėjo 14 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo ieškiniu Europos Bendrijų Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad:

— kitose valstybėse narėse registruotų transporto priemonių laikinam naudojimui savo teritorijoje taikydama įvežimo laikinam naudojimui muitų režimo

nuostatas, taikytinas iš trečiųjų šalių įvežamoms transporto priemonėms; užuot taikiusi 1983 m. kovo 28 d. Tarybos direktyvos 83/182/EEB dėl tam tikrų transporto priemonių, laikinai importuojamų iš vienos valstybės narės į kitą, atleidimo nuo mokesčių Bendrijos teritorijoje (OL L 105, p. 59, toliau – direktyva) nuostatas,

— už su transporto priemonių, laikinai įvežtų į jos teritoriją, deklaravimu susijusius pažeidimus taikydama sankcijų, kurios kartu su administracinių valdžios institucijų praktika, kai sistemiškai nustatoma, jog transporto priemonę įvežančio asmens įprastinė gyvenamoji vieta yra Graikijoje, laikomos akivaizdžiai neproporcingomis, sistemą,

— sistemiškai rinkdama mokesčius, numatytus už galutinį transporto priemonių įvežimą, jei iš to paties asmens pavagiama antra laikinai įvežta transporto priemonė,

Graikijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal EB 90 straipsnį ir direktyvą, konkrečiai tariant, pagal jos 1 straipsnį.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

2 Pagal pirmąją ir antrąją konstatuojamąsias dalis direktyva siekiama panaikinti laisvo asmenų judėjimo ir vidaus rinkos sukūrimo kliūtis, kurias lemia valstybėse narėse tam tikrų transporto priemonių laikinam įvežimui taikoma apmokestinimo tvarka.

3 Trečioje direktyvos konstatuojamojoje dalyje nurodyta, jog „būtina, kad tam tikrais atvejais būtų įmanoma tiksliai nustatyti, ar asmuo iš tikrųjų yra tam tikros valstybės narės rezidentas".

4 Direktyvos 1 straipsnio 1 dalis numato, jog valstybės narės, vadovaudamosi direktyvoje nurodytomis sąlygomis, atleidžia iš kitos valstybės narės laikinai įvežamas motorines transporto priemones nuo mokesčių, būtent nuo apyvartos mokesčio, akcizų ir bet kokio kito vartojimo mokesčio. Direktyvos 1 straipsnio 3 dalis nurodo, jog atleidimas nuo mokesčių komercinėms transporto priemonėms netaikomas.

5 Privačių transporto priemonių atveju direktyvos 3 straipsnis numato, jog mokestis yra taikomas jas privačiais tikslais įvežant laikinai naudoti ne ilgesniam kaip šešių mėnesių nepertraukiamam laikotarpiui arba laikotarpiui su pertraukomis per bet kuriuos dvylika mėnesių. Pagal direktyvos 4 straipsnį tų pačių transporto priemonių atveju mokestis taikomas jų laikinam įvežimui verslo tikslais nepertraukiamam šešių arba septynių mėnesių laikotarpiui arba pertraukiamam šešių arba septynių mėnesių laikotarpiui per bet kuriuos dvylika mėnesių.

6 Ir direktyvos 3 straipsnis, ir jos 4 straipsnis atleidimą nuo mokesčio numato su sąlyga, kad transporto priemonę įvežančio asmens „įprastinė gyvenamoji vieta yra ne laikinojo įvežimo valstybėje narėje", išskyrus tam tikras papildomas sąlygas, taikomas asmeniui, kuris transporto priemonę įveža verslo tikslais.

7 Dėl sąvokos „įprastinė gyvenamoji vieta" direktyvos 7 straipsnis „Bendrosios taisyklės dėl gyvenamosios vietos nustatymo" patikslina:

„1. Šioje direktyvoje „įprastinė gyvenamoji vieta" reiškią vietą, kurioje asmuo paprastai, tai yra mažiausiai 185 dienas per kiekvienus kalendorinius metus, gyvena

dėl asmeninių ir darbo ryšių, arba jeigu asmuo darbo ryšių neturi, – dėl asmeninių ryšių, kurie rodo artimą sąsają tarp to asmens ir vietos, kurioje jis gyvena.

Tačiau asmens, kuris darbo ryšiais susijęs vienoje vietoje, o asmeniniais kitoje, ir kuris dėl to gyvena skirtingose vietose, esančiose dviejose ar daugiau valstybių narių, įprastine gyvenamąja vieta yra laikoma jo asmeninių ryšių vieta, jeigu šis asmuo nuolat į ją grįžta. Pastaroji sąlyga netaikytina, jeigu asmuo gyvena valstybėje narėje, kad atliktų nustatytos trukmės užduotį. Universiteto ar mokyklos lankymas nereiškia įprastinės gyvenamosios vietos pakeitimo.

2. Asmenys savo įprastinę gyvenamąją vietą įrodo pateikdami asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ar kokį kitą galiojantį dokumentą.

3. Kilus abejonių dėl pagal 2 straipsnio dalį pateikto įprastinės gyvenamosios vietos įrodymo galiojimo arba prireikus atlikti ypatingą patikrinimą, kompetentingos įvežimo valstybės narės institucijos gali pareikalauti papildomos informacijos arba įrodymų."

8 Direktyvos 9 straipsnio 1 dalis numato, jog valstybės narės, visų pirma importuotojui prašant, gali leisti laikinai įvežti ilgesniam laikotarpiui nei nurodyti šios direktyvos 3 ir 4 straipsniuose.

9 Direktyvos 9 straipsnio 2 dalis numato:

„Vykdydamos šią direktyvą, valstybės narės Bendrijos teritorijoje negali atleisti transporto priemonių nuo mokesčių mažiau palankiomis sąlygomis nei tos, kurias jos taikytų iš trečiosios šalies įvežamoms transporto priemonėms."

10 Galiausiai direktyvos 10 straipsnio 2 dalis nustato:

„Jeigu taikant šią direktyvą praktikoje kyla sunkumų, suinteresuotųjų valstybių narių kompetentingos institucijos tarpusavio susitarimu, ypač remdamosi konvencijomis ir Bendrijos direktyvomis dėl abipusės pagalbos, priima reikiamus sprendimus."

Nacionalinės teisės aktai

11 1988 m. kovo 1 d. Finansų ministro dekreto Nr. D 247/13, iš dalies pakeisto Įstatymu Nr. 2187/94 (toliau — 1988 m. kovo 1 d. Dekretas), kuriuo direktyva buvo perkelta į vidaus teisę, 1 straipsnis leidžia netaikant atitinkamų muito mokesčių ir kitokių mokesčių laikinai įvežti transporto priemones privačiais tikslais; ši tvarka netaikoma komercinėms transporto priemonėms.

12 1988 m. kovo 1 d. Dekreto 3 straipsnis sąvoką transporto priemonę įvežančio asmens „įprastinė gyvenamoji vieta" apibrėžia terminais, kurie iš esmės identiški vartojamiems direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje.

13 Šio dekreto 4 straipsnis, susijęs su ne komercinės transporto priemonės laikinu įvežimu privačiais tikslais, nustato, kad ši transporto priemonė nacionalinėje teritorijoje gali būti nepertraukiamą arba pertraukiamą šešių mėnesių laikotarpį per dvyliką mėnesių. Jis numato, jog šis terminas gali būti pratęstas devyniais papildomais mėnesiais, išskyrus, jei transporto priemonę įvežantis asmuo Graikijoje užsiima verslu – tokiu atveju maksimalus pratęsimo terminas yra trys mėnesiai.

14 1988 m. kovo 1 d. Dekreto 5 straipsnis privačios transporto priemonės laikinam įvežimui verslo tikslais nustato iš principo šešių mėnesių laikotarpį, pertraukiamą ar nepertraukiamą, per kurį ši transporto priemonė gali būti Graikijoje. Atleidimas nuo mokesčių netaikomas, jei transporto priemonė naudojama keleiviams vežti arba pramoniniam ar komerciniam prekių vežiojimui už atlyginimą ar be jo.

15 Ir šio dekreto 4 straipsnis, ir jo 5 straipsnis atleidimui nuo mokesčių numato sąlygą, kad suinteresuotojo asmens įprastinė gyvenamoji vieta būtų ne Graikijoje.

16 1988 m. kovo 1 d. Dekreto 15 straipsnio trečioji ir ketvirtoji pastraipos identiškais ar iš esmės identiškais terminais pakartoja direktyvos 7 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas, susijusias su įprastinės gyvenamosios vietos nustatymu.

17 Įstatymo 1165/1918 dėl muitinės kodekso (FEK A' 73) 133 straipsnio 2 dalis, taikytina šioje byloje vykusios ikiteisminės procedūros metu, numato:

„Bendrijos transporto priemonės gali laikinai būti nacionalinėje teritorijoje nereikalaujant sumokėti registracijos mokesčio ir pridėtinės vertės mokes-

čio (PVM). Siekiant taikyti šį laikiną atleidimą <...>, sąvokos ir sąlygos, numatytos muitų susitarimo nuostatomis dėl iš trečiųjų šalių laikinai įvežtų transporto priemonių laikino leidimo, yra taikytinos *mutatis mutandis* su sąlyga, kad šios transporto priemonės yra reeksportuojamos".

18 Įstatymo Nr. 2682/1999 18 straipsnis „Pažeidimai ir sankcijos", taikytas šioje byloje per ikiteisminę procedūrą, numato:

„A. Bendrijos transporto priemonės

1. Jei Graikijoje įsisteigęs asmuo, nesilaikydamas nė vieno iš šio įstatymo 10 ir 11 straipsniuose numatytų reikalavimų, turi Bendrijos transporto priemonę ar ja naudojasi, tai yra kontrabandos nusikaltimas ir yra taikomos kontrabandą reglamentuojančios Muitinės kodekso nuostatos (Įstatymas Nr. 1165/1918, <...>). Šiuo atveju baudžiamasis persekiojimas nepradedamas, jei atitinkami asmenys sumoka padidintą mokėtiną mokestį, kurio minimalus dydis yra nustatytas nagrinėjamose nuostatose, ir jei jie atsisako kitų teisių gynimo būdų, taikytinų aktams, kuriais įpareigojama sumokėti šį mokestį. Šioje dalyje numatytais atvejais šio straipsnio A4 dalyje numatytos baudos neskiriamos.

<...>

4. Nurodyti pažeidimai kvalifikuojami kaip paprasti muitų taisyklių pažeidimai ir atitinkamais atvejais už juos skiriamos tokios baudos:

<...>

d) už <...> pavėluotą <...> transporto priemonės išvežimą skiriama bauda už kiekvieną pavėluotą dieną; baudos dydis nustatomas taip: privačioms transporto priemonėms ir *Jeep* kategorijos transporto priemonėms iki 1.600 cc – 29 eurai, nuo 1.601 cc – 59 eurai. Sunkvežimiams, neatsižvelgiant į jų variklio tūrį, – 29 eurai. Motociklams, neatsižvelgiant į jų variklio tūrį – 14 eurų;

<...>

f) jei nacionalinėje teritorijoje esančią transporto priemonę <...> vairuoja kitas, teisės į atleidimą nuo mokesčio neturintis asmuo, skiriama 733 eurų bauda, jei teisę į atleidimą nuo mokesčio turintis asmuo buvo nacionalinėje teritorijoje tuo metu, kai pažeidimas buvo padarytas. Jei prieš tai nurodyta transporto priemone naudojasi ne teisę į atleidimą nuo mokesčio turintis, o kitas asmuo, šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje numatytas režimas panaikinamas, jei pažeidimo padarymo metu teisę į atleidimą nuo mokesčio turintis asmuo nebuvo nacionalinėje teritorijoje, ir šio straipsnio A1 dalies nuostatos taikomos teisės neturinčiam asmeniui."

19 Įstatymo 2682/1999 18 straipsnio C skirsnis „Bendrijos ir trečiųjų šalių transporto priemonės" nurodo:

„1. Be prieš tai esančiose A4, <...> dalyse numatytų baudų, transporto priemonės taip pat areštuojamos muitinės valdžios institucijų sprendimu, kuriuo konstatuotas pažeidimas, ir jos perduodamos disponuoti sumokėjus skirtas baudas ir galimus kitus numatytus mokesčius. <...>

<...>"

20 Pagal Įstatymo 2682/1999 10 straipsnio 5 punktą:

„Bendrijos transporto priemonės gali būti reeksportuotos į Europos Sąjungos valstybes nares ar eksportuotos į trečiąsias šalis iki mokėtino registracijos mokesčio nustatymo".

21 Galiausiai 1988 m. kovo 1 d. Dekreto 12 straipsnio „Transporto priemonių vagystė" 1 dalies d punktas numato:

„1. Teisę į atleidimą nuo mokesčio turintis asmuo, pranešęs apie vagystę transporto priemonės, kuri jam buvo suteikta pagal įvežimo laikinam naudojimui režimą, <...> neprivalo sumokėti muitų ar kitų pavogtai transporto priemonei <...> taikytinų mokesčių su sąlyga, kad ateityje nebus nustatyta, jog teisę į atleidimą nuo mokesčio turintis asmuo transporto priemone neteisėtai naudojasi Graikijoje ir jei yra įvykdytos šios kumuliacinės sąlygos:

<...>

d) teisę į atleidimą nuo mokesčio turintis asmuo anksčiau nepranešė apie kitos privačios transporto priemonės, kuri jam buvo suteikta pagal įvežimo laikinam naudojimui režimą, vagystę."

Ikiteisminė procedūra

22 Gavusi keletą skundų dėl laikinam tam tikrų transporto priemonių įvežimui į Graikiją taikomų taisyklių, kad šios sudaro rimtų kliūčių Bendrijos piliečiams toje

valstybėje narėje naudotis judėjimo laisve, Komisija 1999 m. gegužės 17 d. Graikijos valdžios institucijoms nusiuntė oficialų pranešimą, atkreipdama dėmesį į tai, kad atitinkami nacionalinės teisės aktai yra nesuderinami su direktyvos nuostatomis ir EB 90 straipsniu.

23 Išnagrinėjusi Graikijos Respublikos pastabas, kurias ši išdėstė savo 1999 m. rugsėjo 1 d. atsakyme į oficialų pranešimą, Komisija 2000 m. lapkričio 29 d. šiai valstybei narei nusiuntė pagrįstą nuomonę, kurioje buvo išdėstyti devyni kaltinimai ir nurodyta, jog nagrinėjami teisės aktai yra nesuderinami su minėtomis Bendrijos taisyklėmis.

24 Manydama, jog paaiškinimai, kuriuos Graikijos Respublika pateikė savo 2001 m. vasario 21 d. atsakyme į šią pagrįstą nuomonę, nėra patenkinami, Komisija pareiškė šį ieškinį, tačiau paliko tik kai kuriuos pagrįstoje nuomonėje suformuluotus kaltinimus.

Dėl ieškinio

Dėl pirmojo kaltinimo

Šalių argumentai

25 Komisija Graikijos Respubliką kaltina tuo, kad ši laikinam kitose valstybėse narėse registruotų transporto priemonių naudojimui savo teritorijoje taiko įvežimo

laikinam naudojimui muitų režimo nuostatas, skirtas iš trečiųjų šalių įvežamoms transporto priemonėms, o ne didesnės valstybių narių integracijos reikalingumu pagrįstos direktyvos nuostatas.

26 Tame pačiame kontekste Komisija Graikijos valdžios institucijas kaltina tuo, kad jos laikosi požiūrio, jog nuo 1993 m. sausio 1 d., kai santykiuose tarp valstybių narių buvo panaikintas importo apmokestinimo principas, direktyva, kuri „įvežimo" srityje nustato atleidimą nuo mokesčių, nebeturi poveikio ir neteko reguliavimo dalyko.

27 Graikijos vyriausybė į tai atsako, kad Komisijos kaltinimai yra netikslūs, nes direktyva jau seniai buvo teisingai perkelta į vidaus teisę ir ji tebėra taikoma. Komisija nenurodė konkrečių iš direktyvos kylančių įsipareigojimų pažeidimų ir jos pradėta diskusija yra teorinio pobūdžio; Graikijos valdžios institucijų tikslas yra paraginti Komisiją imtis iniciatyvos teisės aktų leidybos srityje pritaikant direktyvą nuo 1993 m. sausio 1 d., nuo kurios tarp valstybių narių nebeegzistuoja sąvoka „importas", egzistuojančiai teisinei situacijai.

28 Graikijos vyriausybė patvirtina, kad bet kuriuo atveju ji direktyvą taiko santykiams Bendrijos viduje.

Teisingumo Teismo vertinimas

29 Šiuo kaltinimu Komisija tvirtina, jog Graikijos Respublika direktyvos realiai netaiko.

30 Šiuo atžvilgiu Graikijos vyriausybė patikslina, kad nesusipratimą su Komisija lėmė Graikijos valdžios institucijų pastabos, palaikant nuolatinius kontaktus su Komisija pateiktos dėl būtinybės pritaikyti direktyvą, kurioje vartojama sąvoka „importas", prie nuo 1993 m. sausio 1 d., nuo kurios ši sąvoka santykiuose tarp valstybių narių buvo panaikinta, susiklosčiusios situacijos. Graikijos vyriausybės teigimu, šis nesusipratimas nedaro įtakos direktyvos taikymui Graikijos Respublikoje.

31 Reikia pažymėti, jog 2001 m. liepos 12 d. Sprendime *Louloudakis* (C-262/99, Rink. p. I-5547, ypač 20–25 punktuose) Teisingumo Teismas nurodė Graikijos teisės aktus, leidžiančius nemokant muitų ir kitų mokesčių laikinai įvežti transporto priemones privačiais tikslais. Šie teisės aktai yra minimi šio sprendimo 11–16 punktuose. Iš šių teisės aktų, be kita ko, matyti, kad sąvoką „įprastinė gyvenamoji vieta" jie apibrėžia iš esmės taip pat, kaip ji apibrėžta direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje, kad nuo mokesčių atleidžiama, kaip numatyta direktyvoje, šešis mėnesius per dvylikos mėnesių laikotarpį ir kad šie teisės aktai identiškais ar iš esmės identiškais terminais pakartoja direktyvos 7 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas, susijusias su įprastinės gyvenamosios vietos nustatymu.

32 Taip pat pažymėtina, jog minėtas sprendimas *Louloudakis* buvo priimtas Graikijos teismui, siekiančiam išspręsti jo nagrinėjamą ginčą, Teisingumo Teismo paprašius priimti prejudicinį sprendimą dėl direktyvos išaiškinimo, o tai įrodo faktą, kad direktyva yra taikoma.

33 Be to, ieškinio 21 punkto trečiojoje pastraipoje Komisija pati konstatavo, jog Graikijos teisės aktai pakartoja ginčijamoje direktyvos nuostatoje įtvirtintus kriterijus dėl įprastinės gyvenamosios vietos nustatymo.

34 Galiausiai reikia pažymėti, kad valstybės narės iš trečiųjų šalių įvežamų transporto priemonių laikinam naudojimui gali nekliudomos taikyti tą patį režimą, kurį direktyva numato iš kitos valstybės narės įvežamoms transporto priemonėms. Vienintelis šiuo atveju taikytinas apribojimas yra numatytas direktyvos 9 straipsnio 2 dalyje, pagal kurią valstybės narės Bendrijos teritorijoje negali atleisti transporto priemonių nuo mokesčių mažiau palankiomis sąlygomis nei tos, kurias jos taikytų iš trečiųjų šalių įvežamoms transporto priemonėms.

35 Tiesa, Komisija pateikė konkrečias pastabas dėl tam tikrų direktyvos taikymo sričių, tačiau nepateikė įrodymų, kad Graikijos Respublika direktyvos realiai netaiko.

36 Teorinis vertinimas ir galimi nesusipratimai dėl reikalingumo direktyvą pritaikyti po 1993 m. sausio 1 d. esančiai teisinei situacijai, kurie atsiranda palaikant nuolatinius kontaktus tarp nacionalinių administracijų ir Komisijos, negali būti pagrindu Teisingumo Teismui pripažinti įsipareigojimų neįvykdymą.

37 Todėl pirmasis kaltinimas yra nepagrįstas.

Dėl antrojo kaltinimo

38 Šiuo kaltinimu Komisija ginčija Graikijos valdžios institucijų taikomą sankcijų sistemą.

39 Šį kaltinimą sudaro dvi dalys. Pirma, Komisija Graikijos Respubliką kaltina tuo, kad egzistuoja administracinė praktika, jog tuo atveju, kai yra įrodymų, kad įprastinė gyvenamoji vieta gali būti tiek Graikijoje, tiek kitoje valstybėje narėje, suinteresuotųjų asmenų įprastinę gyvenamąją vietą Graikijos valdžios institucijos sistemiškai priskiria Graikijai, šiuo atžvilgiu jiems taikydamos sunkesnę įrodinėjimo naštą. Antra, Komisija kritikuoja tai, kad šis įprastinės gyvenamosios vietos priskyrimas Graikijai lemia neproporcingas sankcijas.

Dėl administracinės praktikos

Šalių argumentai

40 Komisija teigia, kad nors Graikijos teisės aktai pakartoja direktyvoje naudojamus kriterijus įprastinės gyvenamosios vietos šaliai nustatyti, Graikijos administracinės valdžios institucijos asmenų, kurie asmeniniais ir darbo ryšiais susiję ir su Graikija, ir su kitomis valstybėmis narėmis, įprastinę gyvenamąją vietą vis dėlto sistemiškai priskiria Graikijai, beveik automatiškai pirmenybę teikdamos asmeniniams ryšiams ir praktiškai taikydamos gyvenamosios vietos nacionalinėje teritorijoje prezumpciją, kai suinteresuotieji asmenys turi Graikijos pilietybę.

41 Šiuo atžvilgiu Komisija teigia, kad šios administracinės valdžios institucijos perkelia įprastinės gyvenamosios vietos įrodinėjimo naštą arba įpareigoja suinteresuotuosius asmenis pateikti svaresnių įrodymų, o tai nesuderinama su direktyva nustatytomis gyvenamosios vietos nustatymo taisyklėmis. Komisija nurodo tam tikrus pavienius atvejus, kurių, jos nuomone, savaime pakanka iš direktyvos kylančių įsipareigojimų neįvykdymui pripažinti. Be to, šią nuolatinę administracinę praktiką palaiko teismai.

42 Graikijos vyriausybė pažymi, jog praktikoje yra įprasta, kad nustatant įprastinę gyvenamąją vietą Graikijos piliečių, kurie verslo ir asmeniniais ryšiais susiję ir su Graikija, ir su kita valstybe nare, iškyla sunkumų. Komisijos nurodomi pavieniai atvejai atskleidžia šią situaciją.

43 Tokiais atvejais administracinės valdžios institucijos taiko direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje, šiuo atžvilgiu pirmenybę suteikiančioje asmeniniams ryšiams, įtvirtintus kriterijus. Esant abejonių, šios valdžios institucijos pagrįstai naudojasi direktyvos 7 straipsnio 3 dalimi, kuri joms suteikia galimybę iš suinteresuotųjų asmenų pareikalauti bet kokios papildomos informacijos arba įrodymų. Galiausiai Graikijos vyriausybė pabrėžia, kad šiuo metu didžioji dalis Graikijoje vairuojamų transporto priemonių, kurioms taikomas įvežimo laikinam naudojimui režimas, priklauso Graikijos piliečiams, kurie savo įprastinę gyvenamąją vietą užsienyje naudoja kaip teisinį pagrindą atleidimui nuo mokesčių.

Teisingumo Teismo vertinimas

44 Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje esančiai sąvokai „įprastinė gyvenamoji vieta“ nustatyti skirti kriterijai susiję ir su asmens profesiniais, ir su asmeniniais ryšiais tam tikroje vietoje bei šių ryšių trukme, ir šią sąvoką apibrėžė kaip vietą, kur yra suinteresuotojo asmens nuolatinių interesų centro vieta (minėto sprendimo *Louloudakis* 51 punktas ir nurodyta teismų praktika).

45 Taigi siekiant nustatyti įprastinę gyvenamąją vietą reikia atsižvelgti ir į darbo, ir į asmeninius suinteresuotojo asmens ryšius su atitinkama vieta, taip pat į jų trukmę ir, jei šie ryšiai nėra tik vienoje valstybėje narėje, direktyvos 7 straipsnio pirmoji pastraipa pirmenybę teikia asmeniniams, o ne darbo ryšiams. Vertinant suinteresuotojo asmens asmeninius ir darbo ryšius reikia atsižvelgti į visas svarbias faktines

aplinkybes, kaip antai jo ir šeimos narių realus buvimas, gyvenamosios vietos turėjimas, jo profesinės veiklos vieta ir turtinių interesų buvimo vieta (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Louloudakis* 52, 53 ir 55 punktus).

46 Valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos visų pirma turi įvertinti ir pasverti visas kiekvienam nagrinėjamam atvejui svarbias faktines aplinkybes, atsižvelgdamos į Teisingumo Teismo praktikoje nurodytus kriterijus, ir Teisingumo Teismas yra kompetentingas pripažinti, kad dėl nuolatinės klaidingos ar piktnaudžiaujamos praktikos atitinkama valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų.

47 Šioje byloje Komisija, remdamasi tam tikrais pavieniais atvejais, siekia įrodyti, kad egzistuoja nuolatinė, klaidinga ir piktnaudžiaujama Graikijos administracinių valdžios institucijų praktika, dėl kurios turėtų būti pripažintas bendras atsakovės valstybės narės įsipareigojimų nagrinėjamoje srityje neįvykdymas. Iš tiesų savo ieškinyje Komisija nurodo „keletą skundų“, tačiau ji konkrečiai, nors ir lakoniškai bei neišsamiai, nurodo tik du pavienius atvejus, o savo dublike taip pat nelabai detaliai nurodo kitus šešis atvejus.

48 Neatsižvelgiant į aplinkybę, ar tai, kad šeši pavieniai atvejai kaip įrodymai pirmą kartą minimi tik dublike, yra priimtina pagal Procedūros reglamento 42 straipsnio 1 dalies reikalavimus, iš bylos medžiagos vis dėlto matyti, kad keturiais iš aštuonių Komisijos nurodomų atvejų atitinkami asmenys turėjo Graikijos pilietybę ir su Graikija buvo susiję neginčytinais asmeniniais ir darbo ryšiais (vienas šių asmenų neturėjo jokių ryšių už šios valstybės narės ribų), du asmenys turėjo dvigubą pilietybę ir buvo asmeniniais ar darbo ryšiais susiję su Graikija, o kiti asmenys turėjo

kitos valstybės narės pilietybę, tačiau nusistovėjusiais asmeniniais ir darbo ryšiais buvo susiję su Graikija. Aštunto atvejo situacijos iš bylos medžiagos aiškiai nustatyti negalima.

49 Visais prieš tai apibūdintais atvejais, išskyrus paskutinį, Graikijos valdžios institucijų pateikti paaiškinimai neatrodo nepagrįsti. Bet kuriuo atveju neatrodo, kad šios valdžios institucijos viršijo diskrecijos, kurią jos turi nustatydamos suinteresuotųjų asmenų įprastinę gyvenamąją vietą, ribas.

50 Kiek tai susiję su galimybe įsipareigojimų neįvykdymą pripažinti valstybėje narėje vykdomos administracinės praktikos pagrindu, Teisingumo Teismas jau yra nustatęs taikytinus kriterijus. Iš tiesų tokiu atveju įsipareigojimų neįvykdymas gali būti pripažintas tik pateikus pakankamai informatyvų ir išsamų praktikos, kuria kaltinama, įrodymą, taip pat reikia, kad ši administracinė praktika būtų pasiekusi tam tikrą pastovumo ir bendrumo laipsnį, ir, norėdama padaryti išvadą dėl bendros ir nuolatinės praktikos buvimo, Komisija negali remtis bet kokia prielaida (2006 m. balandžio 27 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-441/02, Rink. p. I-3449, 49, 50 ir 99 punktai ir nurodyta teismų praktika).

51 Remiantis Komisijos pateiktais įrodymais negalima padaryti išvados, kad ankstesniame punkte nurodyti reikalavimai nagrinėjamu atveju yra įvykdyti. Bet kuriuo atveju, atsižvelgiant į labai didelį Bendrijos piliečių bei kitose valstybėse narėse įsisteigusių Graikijos piliečių, kasmet automobiliu atvykstančių į Graikiją, skaičių, Komisijos nurodomi aštuoni pavieniai atvejai, jei juos ir laikytume įrodytais, pagal Teisingumo Teismo praktikos nustatytus reikalavimus yra aiškiai per mažas procentas, kad įrodytų įsipareigojimų neįvykdymą reiškiančios nuolatinės praktikos egzistavimą.

52 Komisija Graikijos teisminės valdžios institucijas taip pat kaltina tuo, kad šios patvirtina administracinę praktiką, tačiau šiuo atžvilgiu nepateikia jokių įrodymų. Jei Komisija siekia įrodyti teismų praktikos lemiamą įsipareigojimų neįvykdymą, šio sprendimo 50 punkte nurodyti Teisingumo Teismo praktikoje įtvirtinti kriterijai yra juo labiau taikytini ir tai turi būti daroma dar griežčiau.

53 Šioje byloje reikia konstatuoti, kad Teisingumo Teismo nustatyti kriterijai nėra įvykdyti.

54 Taip pat reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas atsižvelgė į diskreciją, kompetentingų nacionalinės valdžios institucijų turimą šioje jautrioje srityje, kurioje paliečiama nacionalinė kompetencija mokesčių srityje, nuspręsdamas, kad direktyvos 10 straipsnio 2 dalyje numatyta valdžios institucijų bendradarbiavimo pareiga jų neįpareigoja bendradarbiauti kiekvienu individualiu atveju, kai šios direktyvos taikymas kelia sunkumų (minėto sprendimo *Louloudakis* 59 punktas ir nurodyta teismų praktika).

55 Galiausiai Komisija Graikijos valdžios institucijas kaltina suinteresuotųjų asmenų įpareigojimu pateikti svaresnių įrodymų siekiant nustatyti jų įprastinę gyvenamąją vietą ir taip perkeliant įrodinėjimo naštą, nors ši našta paprastai tenka nacionalinės valdžios institucijoms. Šiuo atžvilgiu pakanka pažymėti, kad pagal direktyvos 7 straipsnio 2 ir 3 dalis įprastinės gyvenamosios vietos įrodinėjimo našta iš principo tenka suinteresuotiesiems asmenims. Kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos savo ruožtu turi atlikti ypatingus patikrinimus ir, esant abejonių, pareikalauti bet kokios papildomos informacijos arba įrodymų.

56 Vadinasi, su pirma antrojo kaltinimo dalimi negalima sutikti.

Dėl neproporcingų sankcijų

Šalių argumentai

57 Komisija ypač nurodo tai, kad Graikijos teisės aktais numatytos sankcijos, taikomos, jei kompetentingos valdžios institucijos nustato, jog Graikijoje vairuojamos ir registracijos kitoje valstybėje narėje numerius turinčios transporto priemonės savininko įprastinė gyvenamoji vieta yra Graikijoje. Nagrinėjamu laikotarpiu galioję nacionalinės teisės aktai tokį veiksmą kvalifikavo kaip kontrabandą, už kurią numatytos baudžiamosios teisės sankcijos, būtent transporto priemonės savininko įkalinimas ir transporto priemonės areštas, bei administracinės sankcijos skiriant baudas. Be to, atitinkamas asmuo turi sumokėti galutinai įvežant transporto priemonę mokėtiną registracijos mokestį, nebent jis sutiktų transporto priemonę reeksportuoti iš nacionalinės teritorijos.

58 Komisija mano, kad šios sankcijos, kartu su Graikijos administracinių valdžios institucijų praktika nustatant įprastinę gyvenamąją vietą, ir neatsižvelgimas į galimą suinteresuotojo asmens sąžiningumą, yra neproporcingos. Be to, tai, kad reikalaujama sumokėti registracijos mokestį, nors analogiškas mokestis jau buvo sumokėtas kitoje valstybėje narėje, prieštarauja EB 90 straipsniui.

59 Komisijos teigimu, neproporcingos yra ir sankcijos, numatytos tam atvejui, jei viršijamas šešių mėnesių laikotarpis, kurį Bendrijos transporto priemonė gali būti vairuojama naudojantis laikino įvežimo režimu.

60 Graikijos vyriausybė atsako, jog dėl to, kad direktyva nenumato sankcijų už galimą Bendrijos transporto priemonių laikino įvežimo pažeidimą, valstybės narės turi priimti nuostatas, kurias jos mano esant būtinas siekiant išvengti sukčiavimo mokesčių srityje. Vis dėlto numatytos sankcijos turi būti tinkamos ir būtinos keliamam tikslui įgyvendinti.

61 Šioje byloje Komisijos kaltinimai yra susiję su sankcijomis, taikomomis, jei asmenys, kurių įprastinė gyvenamoji vieta yra Graikijoje, pasinaudodami laikino įvežimo režimu, joje vairuoja kitoje valstybėje narėje registruotas transporto priemones. Tokiais atvejais, atsižvelgiant į tai, kad registracijos mokesčiai Graikijoje yra labai dideli, o tai kai kuriuos asmenis skatina bandyti juos apeiti, ir, atsižvelgiant į iki šiol konstatuotus daugelį sukčiavimo mokesčių srityje atvejų, numatytos sankcijos nėra neproporcingos keliamam tikslui, būtent atgrasyti nuo sukčiavimo mokesčių srityje ir už tai bausti.

62 Graikijos vyriausybė galiausiai teigia, jog dėl registracijos mokesčių nesumokėjimo numatytos sankcijos taikomos ir vidaus, ir importuotų produktų atveju. Todėl realiai neįmanoma teigti, kad yra pažeistas EB 90 straipsnis.

Teisingumo Teismo vertinimas

63 Visų pirma reikia pažymėti, kad antrojo Komisijos kaltinimo antroji dalis (ieškinio 9–12 puslapiai) taip pat susijusi su 2001 m. lapkričio 22 d. Įstatyme 2960/2001 dėl muitinės kodekso (FEK A' 265), nustatančiame Įstatymo 2682/1999 18 straipsnyje įtvirtintų sankcijų pakeitimus, numatytomis sankcijomis. Įstatymas 2960/2001 buvo priimtas pasibaigus 2000 m. lapkričio 22 d. pagrįstoje nuomonėje nustatytam dviejų mėnesių terminui, todėl į jį negali būti atsižvelgiama EB 226 straipsnyje numatytoje

ikiteisminėje procedūroje. Be to, iš bylos medžiagos nematyti, nei kad šis naujas reglamentavimas per ikiteisminę procedūrą paliko galioti visą ginčijamais teisės aktais įtvirtintą sistemą, nei kad šių dviejų teisės aktų nuostatos yra iš esmės tapačios (šiuo klausimu žr. 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-98/03, Rink. p. I-53, 27 ir 28 punktus bei nurodytą teismo praktiką).

64 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką Teisingumo Teismas gali savo iniciatyva išnagrinėti, ar įvykdytos EB 226 straipsnyje nustatytos ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo pareiškimo sąlygos (2007 m. vasario 1 d. Sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę*, C-199/04, Rink. p. I-1221, 20 punktas ir nurodyta teismo praktika).

65 Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas visuomet atskyrė EB 226 straipsnyje nustatytas ikiteisminę ir ginčo stadijas ir nusprendė, kad vienas ikiteisminės procedūros tikslų yra apibrėžti ginčo dalyką, siekiant galimai kreiptis į Teisingumo Teismą ir užtikrinti, kad galimos ginčo procedūros dalykas bus aiškiai apibrėžtas (šiuo klausimu žr. 2001 m. vasario 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-230/99, Rink. p. I-1169, 31 punktą; 2001 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-1/00, Rink. p. I-9989, 53 ir 54 punktus; 2002 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Airiją*, C-362/01, Rink. p. I-11433, 17 ir 18 punktus bei 2003 m. birželio 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-145/01, Rink. p. I-5581, 17 punktą).

66 Panašiai pagal gerai nusistovėjusią teismo praktiką ikiteisminėje procedūroje apribotas ginčo dalykas nebegali būti išplėstas ar pakeistas ieškinio reikalavimais ginčo procedūroje (šiuo klausimu žr. 1998 m. rugsėjo 29 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-191/95, Rink. p. I-5449, 56 punktą; 1999 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-365/97, Rink. p. I-7773, 25 punktą ir 2006 m. spalio 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-105/02, Rink. p. I-9659, 47 ir 48 punktus). Galiausiai įsipareigojimo neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į padėtį valstybėje narėje pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje, ir į

vėlesnius pakeitimus Teisingumo Teismas atsižvelgti negali (kaip vieną paskutinių žr. 2007 m. sausio 18 d. Sprendimo *Komisija prieš Švediją*, C-104/06, Rink. p. I-671, 28 punktą).

67 Jei Teisingumo Teismas išplėstų savo kontrolę nagrinėjamos valstybės narės teisės aktams, nebuvusiems ikiteisminės stadijos dalyku ir pirmą kartą paminėtiems tik ieškinio reikalavimuose, kuriais dėl paprastumo Komisija rėmėsi per posėdį, būtų išplėstas Sutarties autorių EB 226 straipsnyje nustatyto proceso turinys ir tai reikštų piktnaudžiavimą šiuo procesu. Todėl šiuo atveju Teisingumo Teismas nagrinėja tik ginčijamas teisės aktų nuostatas, galiojusias iki pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigos, ir tik tiek, kiek ieškinyje jos pateiktos pakankamai aiškiai, kad būtų galima vykdyti teisminę kontrolę (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* 21 punktą).

68 Visų pirma Komisijos kaltinimai yra susiję su Įstatymo 2682/1999 18 straipsnio A skirsnio 1 dalimi, kuri numato, kad jei įprastinę gyvenamąją vietą Graikijoje turintis asmuo Graikijos teritorijoje turi kitoje valstybėje narėje registruotą transporto priemonę ar ja naudojasi, tai laikoma kontrabandos nusikaltimu, už kurį, be kita ko, numatytos baudžiamosios sankcijos, kaip antai transporto priemonės laikytojo įkalinimas ir pačios transporto priemonės areštas.

69 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad teisės aktais, dėl kurių kaltinama, baudžiamosios sankcijos taikomos už elgesį, kai siekiama apeiti nacionalines muitų ir mokesčių nuostatas motorinių transporto priemonių eksploatavimo srityje.

70 Nagrinėjamos sankcijos iš tiesų numatytos tiems atvejams, kai įprastinę gyvenamąją vietą Graikijoje turintys asmenys naudojasi kitoje valstybėje narėje registruotomis

transporto priemonėmis, būtent atvejams, kurie nepatenka į direktyvos taikymo sritį, ir yra skirtos apsaugoti nagrinėjamos valstybės narės interesus mokesčių srityje.

71 Nacionalinio įstatymų leidėjo siekiama nustatyti baudžiamoji atsakomybė už elgesį yra susijusi su ekonomine ir socialine nagrinėjamos valstybės narės situacija ir šiuo atveju su ypatinga motorinių transporto priemonių apmokestinimo situacija. Šiuo atžvilgiu neginčijama, kad Graikijoje registracijos mokesčiai yra labai dideli, o tai kai kuriuos asmenis gali skatinti joje eksploatuoti kitoje valstybėje narėje registruotas transporto priemones, siekiant su pastarąja fiktyviai susisieti kokiu nors ryšiu. Baudimo ir prevencijos būtinybė bei atitinkamos valstybės narės mokestinių interesų apsauga pateisina tai, kad ji numato tinkamas sankcijas (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Louloudakis* 70 punktą).

72 Todėl įsipareigojimų neįvykdymo pats savaime negali reikšti faktas, kad abstrakti nacionalinė taisyklė kaip nusikaltimą kvalifikuoja elgesį, kai apeinamos paprastai taikomos muitų ir mokesčių teisės nuostatos. Kaip matyti iš minėto sprendimo *Louloudakis* 69 ir 70 punktų, baudimo ir prevencijos būtinybė gali pateisinti tai, kad valstybė narė nustato tam tikro griežtumo lygio sankcijas, tačiau negalima atmesti galimybės, kad tam tikromis aplinkybėmis šios sankcijos gali būti neproporcingos. Vadinasi, į klausimą, ar taikomos sankcijos yra proporcingos, ar ne, turi būti atsakyta atsižvelgiant į nagrinėjamu atveju realiai taikytas sankcijas. Iš šio sprendimo 48 punkte minėtų atvejų analizės negalima daryti išvados apie neproporcingą realiai taikytų sankcijų pobūdį, o Komisija nepateikė kitų įrodymų, kuriais remiantis būtų galima prieiti prie kitokios išvados.

73 Vadinasi, šie kaltinimai yra nepagrįsti.

74 Antra, Komisija tvirtina, kad Įstatymo 2682/1999 18 straipsnio A skirsnio 1 dalyje numatytais atvejais baudžiamasis persekiojimas nepradedamas, jei atitinkami asmenys sumoka mokėtiną mokestį ir jeigu atsisako kitų nacionalinės teisės numatytų teisių gynimo būdų, taikytinų dėl akto, kuriuo įpareigojama sumokėti šį mokestį.

75 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad valstybėje narėje įprastinę gyvenamąją vietą turintiems asmenims direktyva, laikantis tam tikrų sąlygų, suteikia teisę tam tikrą laikotarpį kitų valstybių narių teritorijoje eksploatuoti privačią transporto priemonę, taikant laikino atleidimo nuo mokesčio režimą.

76 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką veiksmingos teisminės apsaugos principas yra bendrasis Bendrijos teisės principas ir valstybių narių teismai turi užtikrinti iš Bendrijos teisės kylančių asmenų teisių teisminę apsaugą (šiuo klausimu žr. 2007 m. kovo 13 d. Sprendimo *Unibet*, C-432/05, Rink. p. I-2271, 37 ir 38 punktus bei nurodytą teismo praktiką). Taikydamas šį principą Teisingumo Teismas pripažino nacionalinio teismo kompetenciją užtikrinti direktyvos taikymą ir iš jos kylančių asmenų teisių apsaugą nustatant, be kita ko, įprastinę gyvenamąją vietą (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Louloudakis* 57 ir 70 punktus).

77 Dėl kaltinimų pagrindu esančios nacionalinės nuostatos asmenys gali netekti Bendrijos teisės siekiamos veiksmingos teisminės apsaugos, nes norint išvengti baudžiamojo persekiojimo jie skatinami atsisakyti nacionalinėje teisėje paprastai numatomų teisių gynimo priemonių. Vadinasi, Komisijos kaltinimai nagrinėjamu atveju yra pagrįsti.

78 Trečia, Komisija kritikuoja Įstatymo 2682/1999 18 straipsnio A skirsnio 4 dalies d punkte nustatytas pinigines sankcijas, skirtas tam atvejui, jei viršijamas šešių mėnesių laikotarpis, kai taikomas atleidimas nuo nagrinėjamo mokesčio.

79 Šiuo atžvilgiu manytina, kad šešių mėnesių laikotarpis, kai taikomas atleidimas nuo mokesčio, yra pakankamai ilgas ir kad Graikijos vyriausybė nurodė, o Komisija tam neprieštaravo, jog tam tikrais atvejais šiuo laikotarpiu suteikiama lengvata ir jis pratęsiamas. Ši vyriausybė taip pat pažymėjo ir dėl to jai nebuvo prieštarauta, kad šešių mėnesių apribojimo laikymasis negali būti griežtai užtikrintas, nes transporto priemonių įvažiavimo į nacionalinę teritoriją data neberegistruojama, todėl šiame kontekste reikalinga didesnė prevencija, o tai pateisina kaip tinkamą atgrasinimo priemonę numatytas baudas. Todėl baudos, dėl kurių kaltinama, nėra neproporcingos ir negali sudaryti kliūčių Sutartyje įtvirtintoms laisvėms.

80 Ketvirta, reikia manyti, kad Įstatymo 2682/1999 18 straipsnio A skirsnio 4 dalies f punkte numatyta piniginė sankcija, skirta tam atvejui, kai transporto priemonė, kuriai taikomas laikinas atleidimas nuo mokesčio, Graikijos teritorijoje vairuojama šios teisės neturinčio asmens, nepatenka į direktyvos taikymo sritį.

81 Panašiai minėtoje nuostatoje numatytas atvejis, kurį kaip penktą nurodo Komisija, kai atitinkamą transporto priemonę vairuoja teisės į atleidimą nuo mokesčio neturintis asmuo, nors teisę į atleidimą nuo mokesčio turinčio asmens pažeidimo padarymo metu nėra Graikijos teritorijoje, nepatenka į direktyvos taikymo sritį.

82 Šešta, Komisijos kaltinimuose nurodoma Įstatymo 2682/1999 18 straipsnio C skirsnio 1 dalis, numatanti, jog, be baudų skyrimo, transporto priemonės taip pat areštuojamos ir perduodamos disponuoti sumokėjus baudas bei galimus kitus numatytus mokesčius.

83 Ši priemonė gali užkirsti kelią teisę į atleidimą nuo mokesčio turinčiam asmeniui naudotis savo transporto priemone laikotarpiu, kuris gali būti ilgas, ypač kai skirtos baudos ginčijamos teisme. Teisingumo Teismas jau yra pažymėjęs svarbą, kurią teisė vairuoti transporto priemonę turi veiksmingam naudojimuisi su laisvu asmenų judėjimu susijusiomis teisėmis (1996 m. vasario 29 d. Sprendimo *Skanavi ir Chryssanthakopoulos*, C-193/94, Rink. p. I-929, 36 punktas). Vadinasi, ši priemonė yra neproporcinga siekiamam tikslui, kuris yra surinkti baudas, tikslui, kuris gali būti pasiektas labiau Bendrijos teisės aktus atitinkančiomis priemonėmis, pavyzdžiui, garantijos pateikimu. Todėl šie kaltinimai yra pagrįsti.

84 Kita vertus, nėra pagrįsta Komisijos kaip septintas atvejis nurodyta kritika dėl Įstatymo Nr. 2682/1999 10 straipsnio 5 dalies, numatančios, jog jei taikant įvežimo laikinam naudojimui režimą įvežtos transporto priemonės savininko įprastinė gyvenamoji vieta yra Graikijoje, jis gali išvengti mokėtino registracijos mokesčio reeksportuodamas savo transporto priemonę iš Graikijos teritorijos. Iš tiesų ši priemonė suinteresuotajam asmeniui suteikia galimybę, netgi privalumą, ir negali būti laikoma prieštaraujančia direktyvai.

85 Komisija galiausiai nurodo EB 90 straipsnio pažeidimą. Šios nuostatos pirmoji pastraipa numato draudimą apmokestinti iš kitų valstybių importuojamų gaminius daugiau negu panašius vietos gaminius. Vis dėlto Teisingumo Teismas, kaip Bendrijos taisykles atitinkančią, laikė situaciją, kai valstybė narė, nustatydama suinteresuotojo asmens įprastinę gyvenamąją vietą savo teritorijoje, reikalauja sumokėti transporto priemonės registracijos mokestį, neatsižvelgdama į tai, ar panašus registracijos mokestis jau buvo sumokėtas kitoje valstybėje narėje (šiuo klausimu žr. 2005 m. birželio 16 d. Sprendimo *Komisija prieš Daniją*, C-138/04, dar nepaskelbta Rinkinyje, 13 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

86 Šio EB 90 straipsnio antroji pastraipa valstybėms narėms draudžia kitų šalių gaminiams taikyti mokesčius, kurie netiesiogiai suteiktų apsaugą vietos gaminiams. Šiuo klausimu pažymėtina, kad, remiantis Teisingumo Teismo praktikos nustatytais

kriterijais (2007 m. sausio 18 d. Sprendimo *Brzeziński*, C-313/05, Rink. p. I-513, 27 punktas ir nurodyta teismo praktika), Komisija neįrodė, jog nacionalinės teisės aktai, dėl kurių kaltinama, netiesiogiai apsaugo vietos gaminius.

Dėl trečiojo kaltinimo

Šalių argumentai

87 Trečiasis Komisijos kaltinimas susijęs su 1988 m. kovo 1 d. Dekreto 12 straipsnio 1 dalies d punktu, kuris numato, kad asmenys, iš kurių buvo pavogta antra transporto priemonė, pagal laikino įvežimo režimą esanti Graikijoje, privalo sumokėti registracijos mokestį. Komisija teigia, kad šia nuostata įtvirtinama bendra sukčiavimo mokesčių srityje prezumpcija, nes daroma prielaida, nesant įrodymų šiuo atžvilgiu, kad pavogta transporto priemonė tebėra Graikijoje. Komisija mano, kad situacijos, kai egzistuoja sukčiavimo mokesčių srityje galimybė, turėtų būti nagrinėjamos atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį. Priemonė, dėl kurios kaltinama, yra neproporcinga siekiamam tikslui, būtent mokesčių vengimo prevencijai, ir ja įtvirtinamas netiesioginis diskriminacinis požiūris į kitoje valstybėje narėje registruotas transporto priemones, o tai prieštarauja EB 90 straipsniui.

88 Graikijos vyriausybė į tai atsako, kad Bendrijos teisėje gaminių, kuriems taikomas atleidimo nuo mokesčių režimas ir už kuriuos mokesčiai nebuvo sumokėti, vagystės atveju nėra numatytas joks atleidimas nuo šių mokesčių. Šiuo klausimu ji nurodo 1992 m. vasario 25 d. Tarybos direktyvos 92/12/EEB dėl bendros tvarkos, susijusios su akcizais apmokestinamais produktais ir jų laikymu, judėjimu ir kontrole (OL L 76,

p. 1), 14 straipsnį, pagal kurį praradimo atveju nuo akcizų už produktus, kuriems taikomas laikino akcizo mokėjimo atidėjimo režimas, mokėjimo atleidžiama tik tuo atveju, jei šie produktai buvo prarasti dėl nelaimingų atsitikimų arba *force majeure* ir kompetentingos valdžios institucijos gali patikrinti, ar šie produktai galutinai prarasti. Visais kitais atvejais, ypač vagystės, šie mokesčiai turi būti sumokėti.

89 Šioje byloje, vagystės atveju, transporto priemonė nėra negrįžtamai prarasta, tačiau ja naudojasi kitas asmuo. Vadinasi, registracijos mokestis mokėtinas. Be to, direktyva nenumato jokio nuolatinio atleidimo vagystės atveju.

90 Graikijos vyriausybė galiausiai pažymi, jog, pirma, aplinkybė, kad sumokėti registracijos mokestį yra reikalaujama tik tada, kai iš to paties nukentėjusio asmens pavagiama antra transporto priemonė, kuriai taikomas laikinas atleidimas nuo mokesčio, ir nereikalaujama pirmos vagystės atveju, yra palankumas nukentėjusiam asmeniui ir, antra, kad vagystė yra labai dažna rizika, kurią turi prisiimti draudimo bendrovės, o ne visuomenė.

Teisingumo Teismo vertinimas

91 Reikia pažymėti, kad direktyva, laikantis tam tikrų sąlygų, įpareigoja valstybes nares atleisti nuo mokesčio kitoje valstybėje narėje registruotą transporto priemonę, kuria laikinai ir tiksliai apibrėžtą laikotarpį naudosis taip pat kitoje negu nagrinėjama valstybė narė įprastinę gyvenamąją vietą turintis asmuo.

92 Tokiam atleidimui, be kita ko, taikoma direktyvos 3 straipsnio a ir b punktuose suformuluota, vietos jokiam dviprasmiškumui nepaliekanti sąlyga, kad teisę į atleidimą nuo šio mokesčio turintis asmuo transporto priemonę, kuriai netaikomas mokestis, naudoja privačiais tikslais, ši transporto priemonė negali būti perleidžiama nuosavybėn, išnuomojama laikinojo įvežimo valstybėje narėje ar paskolinama tos valstybės rezidentui. Taigi direktyvoje akcentuojamas glaudus ryšys tarp teisę į laikiną atleidimą turinčio asmens ir transporto priemonės, kuriai šis atleidimas taikomas.

93 Transporto priemonės, kuriai šis atleidimas taikomas, vagystės ir jos sukeliamų pasekmių direktyva nenumato.

94 Vis dėlto direktyvoje nėra nieko, kas leistų padaryti išvadą, kad ja norėta išplėsti atleidimo nuo mokesčio taikymą ir taip apriboti valstybių narių suverenitetą mokesčių srityje tais atvejais, kai ryšys tarp teisę į atleidimą nuo mokesčio turinčio asmens ir transporto priemonės, kuriai atleidimas taikomas, yra nutrūkęs, ir ypač vagystės atveju, kai labai tikėtina, kad transporto priemonė ir toliau eksploatuojama atitinkamos valstybės narės teritorijoje, vairuojama asmens, neturinčia jokio ryšio su teisę į atleidimą nuo mokesčio turinčiu asmeniu. Tokio atvejo direktyva neapima ir jis patenka į valstybių narių reglamentavimo sritį.

95 Šiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į tai, kad Komisija nesiremia kitomis Bendrijos teisės nuostatomis, įsipareigojimų neįvykdymo pripažinti negalima.

96 Atsižvelgiant į šio sprendimo 85 ir 86 punktuose Teisingumo Teismo išdėstytus argumentus, nacionalinė priemonė, dėl kurios kaltinama, nepažeidžia ir EB 90 straipsnio.

97 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia pripažinti, jog:

— Įstatymo 2682/1999 18 straipsnio A skirsnio 1 dalyje numatydama, kad jei įprastinę gyvenamąją vietą Graikijoje turintis asmuo Graikijos teritorijoje turi kitoje valstybėje narėje registruotą transporto priemonę ar ja naudojasi, įprastai numatytas baudžiamasis persekiojimas nepradedamas, jei atitinkamas asmuo sumoka mokėtiną registracijos mokestį ir jei tuo pat metu atsisako kitų nacionalinės teisės numatytų teisių gynimo būdų, taikytinų aktui, kuriuo įpareigojama sumokėti šį mokestį, ir

— to paties įstatymo 18 straipsnio C skirsnio 1 dalyje numatydama, jog skiriant baudas transporto priemonės taip pat areštuojamos ir perduodamos disponuoti sumokėjus baudas bei galimus kitus numatytus mokesčius,

Graikijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal direktyvą.

98 Kitą ieškinio dalį reikia atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

99 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Pagal to paties straipsnio

3 dalies pirmąją pastraipą, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, arba jeigu susiklosto ypatingos aplinkybės, Teisingumo Teismas gali paskirstyti išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas. Kadangi dalis Komisijos ir Graikijos Respublikos reikalavimų nagrinėjamu atveju buvo atmesta, kiekviena iš šių šalių padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. Numatydama:

— **Įstatymo 2682/1999 18 straipsnio A skirsnio 1 dalyje, kad jei įprastinę gyvenamąją vietą Graikijoje turintis asmuo Graikijos teritorijoje turi kitoje valstybėje narėje registruotą transporto priemonę ar ja naudojasi, įprastai numatytas baudžiamasis persekiojimas nepradedamas, jei atitinkamas asmuo sumoka mokėtiną registracijos mokestį ir jei tuo pat metu atsisako kitų nacionalinės teisės numatytų teisių gynimo priemonių, nukreiptų prieš aktą, kuriuo įpareigojama sumokėti šį mokestį, ir**

— **to paties įstatymo 18 straipsnio C skirsnio 1 dalyje, jog skiriant baudas transporto priemonės taip pat areštuojamos ir perduodamos disponuoti sumokėjus baudas bei galimus kitus numatytus mokesčius,**

Graikijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal 1983 m. kovo 28 d. Tarybos direktyvą 83/182/EEB dėl tam tikrų transporto priemonių, laikinai importuojamų iš vienos valstybės narės į kitą, atleidimo nuo mokesčių Bendrijos teritorijoje.

2. **Atmesti kitą ieškinio dalį.**

3. **Europos Bendrijų Komisija ir Graikijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.